

Nosorožci dvourozí v Mkomazi, Tanzanie

Jan Stejskal

Základní informace o projektu: V roce 2009 Safari Park Dvůr Králové poslal tři nosorožce dvourohé (jinak též černé, *Diceros bicornis*) do tanzanského národního parku Mkomazi. Samice Deborah a samci Jamie a Jabu si na nové podmínky rychle zvykli. Samice Deborah už dokonce porodila čtyři mláďata, všechno samičky, a samec Jamie má dalších několik mláďat i s dalšími samicemi. V červnu 2016 pak dvorská zoo do Tanzanie poslala dalšího nosorožce, samičku Elišku. Bohužel, v roce 2017, po spojení se samcem, Eliška uhynula na zranění, které jí právě tento samec způsobil.

Přes tento nezdar se v Mkomazi, kde byli v 80. letech všichni nosorožci vybiti, i díky Safari Parku Dvůr Králové rozvíjí nadějný projekt, který přispívá k záchraně nosorožců v Tanzanii. Hlavní zásluhu na tom má legendární ochranář Tony Fitzjohn, který za svého mládí společně s Georgem Adamsonem vrátil do divočiny lvy. Na konci 80. let začal v tu dobu pytláctvím a pasením dobytka značně zpuštěnou oblast obnovovat a od roku 1997 v Mkomazi běží záchranný program východního poddruhu nosorožce dvourohého. Zvířata jsou přísně střežena v oplocených rezervacích uvnitř národního parku, který se rozkládá na území přibližně 3250 kilometrů čtverečních podél hranic s Keňou. Za hranicemi na něj navazuje národní park Tsavo, kde byli v 70. letech odchyceni nosorožci dvourozí tehdejším ředitelem safari parku Josefem Vágnerem. Dvortští nosorožci se tak vrátili do země svých předků.

Ke konci roku 2019 přešla správa záchranné stanice pro nosorožce a pro psy hyenové pod státní organizaci Tanzania National Parks (TANAPA).

Vývoj projektu v roce 2021:

Situace dvorských nosorožců se za uplynulé období proměnila. V březnu 2020 se samici Hilla narodila samička Kisima. Bohužel, Hilla později uhynula, důvodem byla nejspíš písečná kolika, a Kisima musela být odchována ošetřovateli. TANAPA rovněž vytvořila nový oplocený výběh, do něhož přesunula samce Jabua, který do Mkomazi přicestoval v roce 2009 ze Dvora Králové, a rovněž samici Tunu, narozenou dvorskému páru Deborah a Jamiemu už v Africe, a samici Mobo, dceru Jamieho a samice dovezené z anglického Port Lympne. Kromě těchto potomků zvířat ze zoologických zahrad jsou v novém výběhu i další samec a dvě samice ze zvířat, která byla přivezena z Jihoafrické republiky. Kromě těchto šesti převezených nosorožců bylo ještě osm dalších nosorožců imobilizováno a veterináři jim vystřihli značky na uších.

Mladá samička nosorožce černého Kisima, která se v Mkomazi narodila v březnu 2020, bohužel přišla o svou matku a musela být odchována ošetřovateli. (pm)

Samice atilopy Derbyho, rezervace Fathala. (mg)

Vzdělávací program ve škole Ibra Fall, Thies. (mm)

Rozrůstající se stádo antilop Derbyho, rezervace Bandia. (mg)